

RAPPORT - lovlighetskontroll

Tilsyn med barnehager er hjemlet i Lov om barnehager §§ 8 og 16.

Formannskapet vedtok i sak 0264/11 en plan for systemrettet tilsyn i trondheimsbarnehagene. På bakgrunn av dette vedtaket ble det i november- desember 2012 gjennomført et elektronisk tilsyn ved hjelp av spørreskjema sendt til alle barnehagene. Det stedlige tilsynet som nå er gjennomført, er en oppfølging av det som barnehagen har svart.

Jfr. kommunens plan for tilsyn med trondheimsbarnehagene, se www.trondheim.kommune.no/tilsyn

Barnehagens navn:	Eberg barnehager
Adresse:	Østre Berg 17
Eier:	Trondheim kommune
Styrer/daglig leder:	Heidi Kiel
Ev. dato for siste tilsyn:	
Dato for varslings:	01.02.2013
Dato for tilsynet:	05.03.2013
Tilsynets art	☒ Stedlig tilsyn – varslet ☐ Stedlig tilsyn – uanmeldt ☒ Oppfølging av elektronisk tilsyn ☐ Kontroll av årsmelding
Tilstede fra barnehagen	Styrer: Heidi Kiel Fra Samarbeidsutvalget/Brukerrådet, representant for foreldre: Andreas Sylte representant for ansatte: Fagleder Ingrid Blomli, tillitsvalgt Marit Gråbakk og pedagogisk leder Britt Solli
Tilstede fra Trondheim kommune, Oppvekstkontoret:	Oppvekstkontoret v/Gretha Tangen Pedersen og Solveig M. Busch
Grunnlag for rapporten:	• Stedlig tilsyn • Resultat fra elektronisk tilsyn • Dokumentasjon: Årsplan Barnehagens hjemmeside på internett

Fokusområder ved tilsynet

På bakgrunn av samlet resultat fra elektronisk tilsyn i alle trondheimsbarnehagene, er det ved dette stedlige tilsynet valgt å ha særlig fokus på barnehagens årsplan og på samarbeidsutvalg/brukerråd og foreldreråd.

Barnehagens årsplan

Utdrag fra barnehageloven § 2:

"Departementet fastsetter en rammeplan for barnehagen. Rammeplanen skal gi retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver. Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold. Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten."

Årsplanen har flere funksjoner. I følge rammeplanen skal den, i tillegg til å være et arbeidsredskap for personalet, gi foreldre mulighet til å kunne påvirke innholdet i barnehagen. Den skal også være grunnlag for kommunens tilsyn, og den skal gi informasjon om det pedagogiske arbeidet til eier, politikere, kommune, samarbeidspartnere og andre interesserte.

Ved det elektroniske tilsynet ble det stilt spørsmål om barnehagen har en gjeldende årsplan, om foreldres anledning til medvirkning og om årsplanen var fastsatt av samarbeidsutvalget. Det ble videre stilt spørsmål om årsplanens innhold, og det ble fokusert spesielt på det som rammeplanen sier *skal* eller *må* være med i en årsplan. Ved det stedlige tilsynet ble det bedt om en utdyping av barnehagens svar på disse spørsmålene.

Samarbeidsutvalg og foreldreråd

Utdrag fra barnehageloven § 4:

"For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg. Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø."

"Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.

Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene."

Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget."

I det elektroniske tilsynet ble det stilt spørsmål om barnehagen har etablert foreldreråd og samarbeidsutvalg, om sammensetning av samarbeidsutvalget er i tråd med barnehageloven, og om møtehyppighet. Ved det stedlige tilsynet ble det bedt om en utdyping av barnehagens svar på disse spørsmålene, samt at det ble bedt om foreldrerepresentantens opplevelse av muligheten for medvirkning.

Fokusområde 1: Barnehagens årsplan

Kriterier (hva ser vi etter)	Beskrivelse (hva finner vi)	Tilsynsmyndighetens merknader
Barnehageloven § 2, siste ledd: <i>Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.</i> - Har barnehagen slik plan? - Er denne fastsatt av samarbeidsutvalget?	Barnehagen har en årsplan og den er fastsatt av Brukerrådet.	Ingen merknad
Fra rammeplanen kapittel 4: <i>Årsplanen skal inneholde informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med omsorg, danning og læring.</i>	Årsplanens generelle del inneholder en beskrivelse av hvordan barnehagen arbeider med danning, omsorg og sosial kompetanse. De har utarbeidet en egen plan for hvordan de jobber for å forhindre uakseptabel atferd og mobbing i barnehagen. Arbeidet med læring er beskrevet i årsplan for basene.	Ingen merknad
Fra rammeplanen kapittel 3: <i>Hvordan fagområdene blir tilpasset det enkelte barns og gruppens interesser og det lokale samfunnet, skal avgjøres i den enkelte barnehage og nedfelles i barnehagens årsplan. Her må også progresjon tydeliggjøres.</i>	4 av 7 fagområder er beskrevet med plan for progresjon i årsplan for base 1 på Lidarende. I tillegg sier planen noe om hvordan det jobbes med kunst, kultur og kreativitet. Base 2 beskriver i tillegg 2 av fagområdene som ikke er tatt med av base 1. Men, her mangler plan for progresjon. I Lidarende sett under ett er alle fagområdene tatt med, men det er ikke fullstendig med hensyn til plan for progresjon.	Tydeliggjøring av progresjon for alle fagområdene må innlemmes i årsplanen.
Fra rammeplanen kapittel 4: <i>Planer for barns overgang fra barnehage til skole må også nedfelles i barnehagens årsplan</i>	Årsplanen inneholder et eget punkt om overgang barnehage – skole, og de har i tillegg utarbeidet et eget årshjul for skolestarterne som viser hvilke særskilte tema det skal jobbes med for denne gruppen.	Ingen merknad

Kriterier (hva ser vi etter)	Beskrivelse (hva finner vi)	Tilsynsmyndighetens merknader
Fra rammeplanen kapittel 4: <i>Årsplanen må konkretisere hvordan barnehagen vil legge til rette for barns medvirkning</i>	Eget punkt om dette i årsplanen. De arbeider med å legge til rette for barnas valg og initiativ.	Ingen merknad
Fra rammeplanen kapittel 4: <i>Planen må gi informasjon om hvordan lovens bestemmelser om innhold skal følges opp, dokumenteres og vurderes.</i> Inneholder årsplanen - en plan for vurdering? - Informasjon om hvordan barnehagen arbeider med dokumentasjon?	Årsplanen har en beskrivelse av mål for vurderingsarbeidet samt hvordan og hvem som deltar i dette. I månedspaner vurderes aktiviteter/innhold mer konkret. Det samme gjelder for hvordan barnegruppene fungerer. Barnehagen beskriver i årsplanen hvordan de dokumenterer arbeidet og har også eksempler på ulike måter å dokumentere på.	Ingen merknad
Fra rammeplanen kapittel 4: <i>Foreldre må gis mulighet til å delta aktivt i planlegging av barnehagens innhold. Spørsmål om innhold og prioriteringer må drøftes i foreldrerådet og samarbeidsutvalget.</i> - Har foreldre/foresatte hatt anledning til å medvirke? - Hvordan oppleves dette av foreldrerepresentanten?	Årsplanen forteller at foreldrene har medbestemmelse over det daglige innholdet i barnehagen gjennom foreldresamtaler, foreldremøter, AU og Brukerråd. Årsplanen fastsettes av Brukerrådet etter en grundig felles gjennomgang. Foreldrerådsrepresentanten bekrefter og er fornøyd med måten dette gjøres på.	Ingen merknad

Fokusområde 2: Samarbeidsutvalg og foreldreråd

Kriterier (hva ser vi etter)	Beskrivelse (hva finner vi)	Tilsynsmyndighetens merknader
Barnehagelovens § 4, tredje ledd: <i>Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.</i> <i>Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert.</i>	Barnehagen har brukerråd i tråd med Trondheim kommunes retningslinjer. Enhetsleder deltar og fagleder er sekretær. Ansatte deltar på sak. Det er foreldrerepresentanter fra hver av de tre barnehagene i enheten.	Ingen merknad
Hvor mange møter var det i samarbeidsutvalget/brukerrådet i 2012? Rutiner: Hvem kaller inn? Referat?	3 – 4 møter Enhetsleder kaller inn og setter opp saksliste i samarbeid med leder av Brukerrådet.	Ingen merknad
Barnehagelovens § 4, andre ledd: <i>Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.</i> Er foreldre/foresatte gjort kjent med at de som foreldreråd kan fremme sine fellesinteresser?	Alle foreldre blir gjort oppmerksom på at de utgjør foreldrerådet. Dette står i årsplanen. Alle foreldrene får tilgang til møteinnkallinger og referater fra møtene i brukerråd. Det vurderes å legge møteplan, saksliste og referater på nett.	Ingen merknad
Hvor mange møter var det i foreldrerådet i 2012? Rutiner: Hvem kaller inn? Referat?	3 – 4 møter. Dette er møtene i arbeidsutvalget . AU kaller inn til møtene selv og fagleder er sekretær.	<i>Kan møter i AU regnes som møter i foreldrerådet?</i>

Kriterier (hva ser vi etter)	Beskrivelse (hva finner vi)	Tilsynsmyndighetens merknader
Barnehagelovens § 4, fjerde ledd: <i>Barnehageeier en skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget</i> Eksempel på saker?	Leder tar opp aktuelle saker i Brukerråd. Budsjett, årsplanarbeid, enhetsavtalen, arbeidsmiljø, brukerundersøkelser, feriestengning.	Ingen merknad

Oppsummering

Tilsynet er et ledd i oppfølging av elektronisk tilsyn som ble gjennomført høsten 2012. På bakgrunn av samlet resultat fra alle trondheimsbarnehagene, er det valgt å sette fokus på barnehagens årsplan og på samarbeidsutvalg/brukerråd og foreldreråd.

Fokusområde 1: Årsplan

Barnehagen har årsplan for 2012 som er vedtatt av barnehagens brukerråd i samsvar med barnehagelovens § 2.

Rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver. I kap.3 gis det føringer for *«hvordan fagområdene blir tilpasset det enkelte barns og gruppens interesser og det lokale samfunnet, skal avgjøres i den enkelte barnehage og nedfelles i barnehagens årsplan. Her må også progresjon tydeliggjøres.»*

I henhold til dette ser vi at årsplan for Eberg barnehager mangler følgende:

Tydeliggjøring av progresjon for alle de 7 fagområdene.

Merknad;

- Tilsynsmyndigheten forventer at dette blir implementert i årsplan for 2014.

Fokusområde 2: Samarbeidsutvalg og foreldreråd

Barnehagen har brukerråd i tråd med retningslinjer gitt av Trondheim kommune. Foreldrene er gjort kjent med at de som foreldreråd kan fremme sine fellesinteresser, i samsvar med barnehageloven §4.

Merknad;

- Ingen merknad

Sted og dato: Trondheim 02.05.13

For tilsynsmyndigheten:

Solveig M. Busch

Gretha Tangen Pedersen

